

Utan att tilltro mig kunna närmare föreslå någon viss årlig afskrifningsprocent eller någon viss afskrifningstid, får jag på grund af hvad ofvan anfördt blifvit, vördsammast hemställa:

1:o det Riksdagen ville besluta en anhållan, att Kongl. Maj:t till en kommande Riksdag täcktes afgifva förslag till grundskatternes afskrifning, på tid och sätt, som lämpligast finnes.

Då emellertid ett dylikt förslag måhända fordrar en längre utredning och då det sålunda skulle kunna dröja någon tid, innan jordbruket erhöle en väl behöflig lindring, men å andra sidan under de sistförflutna åren högst betydliga öfverskott visat sig å statsverkets inkomster, hvarigenom åtminstone en tillfällig lättnad för jordbruket kunde beredas, utan att någon viktigare statsuppgift behöfde åsidosättas, vågar jag vidare föreslå:

2:o att ett anslag af 305,900 R:dr, motsvarande 5 procent eller en tjugonedel af de i Kongl. propositionen angående nästkommande statsreglering till 6,119,800 R:dr beräknade grundskattebeloppet, måtte af Riksdagen beviljas till lättnad i grundskattebördans utgörande på så sätt, att vid nästkommande års uppbördsstämmor å grundskatternas belopp besagda 5 procent eller tjugonedel krediteras eller afqvittas å debetsedlarne.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1873.

A. Johansson,
från Jönköpings Län.

N:o 40.

Af Herr **Anders Andersson** i Nyckelby: *Om anslag till aflöning af lärare eller lärarinnor vid småskolor.*

I nådig kungörelse är föreskrifvet såsom vilkor för åtnjutande af statsanslag, att lärare eller lärarinna vid småskola skall i årlig lön uppbära minst 150 R:dr och vara med undervisningen sysselsatt minst åtta månader om året.

Dessa vilkor komma ofelbart, om de icke snart ändras, att medföra flera olägenheter. Är det nödigt, om folkundervisningen skall kunna tillbörligen befrämjas, att personer särskildt bildas för folkskolorna och nästan uteslutande egna sig åt folkundervisningen; så kan detta dock icke gälla för småskolorna, hvilkas ändamål är att meddela förberedande undervisning för folkskolan. När vid 1856—1858 årens riksdag inrättande af småskolor och deras understödjande med statsmedel beslöts, ingick äfven den tanken, att lärare eller lärarinnor vid dessa skolor ej skulle behöfva uteslutande egna sig åt undervisningen. Ännu finnes ej heller någon lag, som bestämmer för dem något annat kunskapsprof, än inför skolrådet, om också undervisningsanstalter der och hvar varit till deras bildning under någon kortare tid. Genom att för lärare (lärarinnor) i dessa skolor bestämma en så lång undervisningstid såsom vilkor för åtnjutande af statsbidrag till deras aflöning, måste personer, som annars skulle vara dugliga och passande, afstå från lärarekallet, och församlingarne antaga sådana, som en så lång tid af året kunna egna sig deråt, kanske derför ofta sådana, som äro för svaga, för att tillika egna sig åt något annat arbete. Detta kan ej blifva nyttigt för undervisningens befrämjande. Innan kort skola ock ofelbart löneförhöjningar sättas i fråga åt dessa personer, då de ej kunna egna sig åt andra göromål, och slutligen äfven pensioner blifva nödvändiga, så framt personerna ej skola kanske blifva fattighjon, och församlingarne alltså nödgas behålla dem vid skolorna längre än nyttigt vara kan, om församlingarne vilja undgå deras underhåll, såsom ej mera tjenliga för skolan. Alla dessa olägenheter undvikas om undervisningstiden blir något kortare, att lärare (lärarinnor) få en del af året egna sig åt andra göromål.

För de mindre barnen blifver minst åtta månaders undervisning af året, om den med kraft bedrifves, äfven för mycket tröttande. Under utarbete på stället behöfver landtmannen äfven sina barn till hvarjehanda biträden, af hvilka barnen, i bredd med skolundervisningen, bildas och fostras för lifvet. Kanske åtnjuta ock barnen på många ställen icke 8 månaders undervisning, utan fördelas lärarnes (lärarinnornas) undervisningstid emellan två eller flera stationer. Detta kan ej heller vara nyttigt för undervisningen, utan måste t. ex. 2:ne fasta småskolor med t. ex. 24 à 26 veckors undervisning hvardera göra mera nytta än en flyttande småskola, som på hvarje station meddelar blott 4 månaders undervisning. Emellertid skulle, enligt nu gällande lag, för denna sednare skola statsbidrag erhållas, men ej för de tvänne förstnämnda.

Den nämnda nådiga kungörelsen medgifver äfven statsbidrag åt biträdande lärare och lärarinna vid folkskola men icke vid småskola med mindre

mindre än att den biträdande erhåller minst 150 R:dr om året, alltså ställes i full jemlikhet med hafvudläraren eller lärarinnan. Detta blifver en anledning till hinder att anställa sådana biträden vid småskolor, äfven om de kunde behöfvas, när byarne äro stora och barnen i småskolan många. Biträdesbefattningar mot en lägre afföning kunde annars vara förberedande för personer att sedan på egen hand mottaga lärarekallet.

Med anledning af hvad jag nu anfört vågar jag föreslå:

1:o. Att statsanslag af 75 R:dr måtte lemnas kommunerna till affönande af lärare eller lärarinna vid småskola, när denna skola är fast och undervisningen inom samma distrikt pågår minst 24 à 26 veckor af året och lärare (lärarinna) i lön uppbär minst 150 R:dr.

2:o. Att hälften af detta statsbidrag eller 37 R:dr 50 öre måtte beviljas hvarje biträdande lärare (lärarinna) vid småskola, vid hvilken är anställd en lärare (lärarinna), såsom förut sagdt är, under vilkor att, om skolan är fast, undervisningen pågår minst 24 à 26 veckor af året och hela lönen för året uppgår till minst 75 R:dr.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Anders Andersson

i Nyckelby.

N:o 41.

Af Herr **Anders Andersson i Nyckelby**: *Angående ändringar i gällande författning om bränvins försäljning, i syfte att inskränka rätten till dylik försäljning.*

Från flera delar af vårt land klagas öfver dryckenskapslastens tilltagande. En af orsakerna dertill torde vara att söka i de goda arbets-